

Ohjausasiakirja

9.12.2025

VN/35887/2025
VN/35887/2025-STM-1

☐	Määräys
☒	Ohje
☐	Suositus

Säännökset, joihin määräysten/ohjeiden antaminen perustuu

Laki eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannusindeksiin (583/2008)

Valtioneuvoston ohjesääntö (VNOS) 22 §, 262/2003

Kohderyhmät

Hyvinvointialueiden perheoikeudelliset palvelut, elatusvelvolliset

Voimassaoloaika

1.1.2026 – 31.12.2026

Hyvinvointialueet

Elatusapujen määrät laskevat 1.1.2026

Eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin (583/2008) annetun lain mukaan eräiden elatusapujen ja korvausten määrät tarkistetaan kalenterivuositain vuoden alusta elinkustannusindeksin (1951:10=100) nousua vastaavasti. Vuotuinen muutos lasketaan kuluvaan vuoden lokakuun ja edellisen vuoden lokakuun elinkustannusindeksin pistelukujen mukaan.

Lain tarkoittamia korvauksia ovat avioliittolain (234/1929), lapsen elatuksesta annetun lain (704/1975) ja vahingonkorvauslain (412/1974) tarkoittama elatusapu, rikosvahinkolaissa (1204/2005) tarkoitettujen tulojen tai elatuksen vähentymisestä tai elatusvelvollisen menetyksestä toistuvina avustuksina maksettavat korvaukset. Indeksitarkistus koskee kaikkia lapsen elatuksesta annetun lain nojalla elatussopimuksella tai tuomioistuimen päätöksellä vahvistettuja elatusapuja, jotka ovat voimassa 31.12.2025.

Elatusavun määrä laskee 0,21 %

Elinkustannusindeksin pisteluku oli 2343 lokakuussa 2024 ja 2338 lokakuussa 2025. Siten elinkustannusindeksi laski lokakuusta 2024 noin 0,21 prosenttia. Laissa eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin määritellyjä elatusapuja ja korvauksia, sekä Kansaneläkelaitoksen (Kela) maksamaa elatustukea, muutetaan pistelukujen muutoksen mukaisesti 1.1.2026 lukien.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Indeksitarkistus koskee kaikkia lapsen elatuksesta annetun 2338 lain nojalla elatussopimuksella tai tuomioistuimen päätöksellä vahvistettuja elatusapuja, jotka ovat voimassa 31.12.2025. Siten elatusvelvollisen tulee maksaa tammikuusta alkaen noin 0,21 % vähemmän elatusapua. Elatusavun tarkempi laskukaava on seuraava: elatusapu vuonna 2025 x (2338:2343).

Täysimääräisen elatustuen määrä on ilmoitettu Kelan verkkosivuilla (<http://www.kela.fi/elatustuki>). Jos elatusapuvetka on Kelan perinnässä, elatusvelvollinen voi tarkistaa uuden elatusavun määrän OmaKelasta viimeistään vuoden alussa.

Elatusvelvollisen maksaessa elatusapua suoraan lähivanhemmalle tulee hänen itse huolehtia muutoksesta. Oman hyvinvointialueen lastenvalvoja voi tarvittaessa merkitä indeksimuutoksen elatussopimukseen.

Vuosittaisen muutoksen määrä viimeisen viiden vuoden aikana on

1.1.2022	3,13 %
1.1.2023	8,33 %
1.1.2024	4,84 %
1.1.2025	1,08 %
1.1.2026	- 0,21 %

Elatusapuhjeen rahamäärien indeksitarkistus

Oikeusministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyönä on valmisteltu ohje lapsen elatusavun suuruuden arvioimiseksi (oikeusministeriön julkaisu 2007:2) sekä ohje vuoroasuvan lapsen elatusavun arvioimisesta (oikeusministeriön julkaisu 2023:24). Julkaisut ovat löydettävissä oikeusministeriön verkkosivuilta sekä suomen- että ruotsinkielisinä.

Ohjeet perustuvat lapsen elatuksesta annetun lain säännöksiin ja ovat oikeudelliselta luonteeltaan elatusapujen määräytymisperusteita koskevia suosituksia.

Elatusapuhjeessa olevia rahamääriä tarkistetaan kalenterivuositain vuoden alusta prosenttimäärällä, joka vastaa elatusapuihin tulevaa indeksitarkistusta.

Muutoksen laskemisen jälkeen tulos on pyöristetty lähimpään tasaeuroon. Ohjeen kohdassa 4.2. olevat luonapitovähennysten summat on kuitenkin pyöristetty lähimpään 50 senttiin.

Elatusapuhjeessa olevat rahamäärät ovat 1.1.2026 lukien seuraavat:

Kohta 2.2.2. Yleisten kustannusten määrät:

- lapsen ollessa 0–6-vuotias 362 euroa kuukaudessa;
- lapsen ollessa 7–12-vuotias 422 euroa kuukaudessa;
- lapsen ollessa 13–17-vuotias 568 euroa kuukaudessa.

Kohta 3.3.1.2.: Yleisten elinkustannusten määrät:

- yksin asuvan henkilön tai yksinhuoltajan osalta 726 euroa kuukaudessa;
- avioliitossa, avioliitonomaisessa suhteessa tai muussa parisuhteessa elävän henkilön osalta 611 euroa kuukaudessa.

Kohta 3.3.6.4.

- Jos vanhemman aviopuoliso on hyväksyttävästä syystä kokonaan tai osaksi vanhemman elatuksen varassa, vanhempi saa vähentää aviopuolisonsa yleisiin elinkustannuksiin ja asumiskustannuksiin tarvittavan määrän. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin yleisten elinkustannusten osalta 611 euroa kuukaudessa ja asumiskustannusten osalta 3.3.2. kohdan 1–5 kappaleen mukaan laskettu määrä.

Kohta 3.3.6.5.

- Jos vanhemman avopuoliso on avopuolisoiden yhteisen lapsen hoidon vuoksi kokonaan tai osaksi vanhemman elatuksen varassa, vanhempi saa vähentää avopuolisensa elinkustannuksiin tarvittavan määrän, kuitenkin enintään 304 euroa kuukaudessa

Kohta 3.3.7.

- Lapsen tapaamisoikeuden toteuttamisesta aiheutuvat matkakustannukset otetaan huomioon sen vanhemman elatuskyvyn vähennyksenä, joka vastaa niistä. Kustannukset otetaan huomioon halvimman tarkoituksenmukaisen matkustustavan käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Vähennyksen saa kuitenkin tehdä vain siltä osin kuin kustannusten määrä lasta kohden ylittää 147 euroa kuukaudessa. Vähennyksen enimmäismäärä on 147 euroa kuukaudessa lasta kohden.

Kohta 4.2.1. Luonapitovähennyksen määrä ilmenee seuraavasta taulukosta:

Luonapidon määrä keskimäärin	0–6-vuotias	7–12-vuotias	13–17-vuotias
Alle 7 yötä kuukaudessa	ei vähennystä	ei vähennystä	ei vähennystä
7–9 yötä kuukaudessa	37,00	41,00	44,50
10–12 yötä kuukaudessa	51,00	55,00	62,50
13–15 yötä kuukaudessa	67,00	71,50	77,50

Lisätiedot

Lisätietoja yksittäisessä elatusapuasiassa saa oman hyvinvointialueen lastenvalvojalta. Elatustuen myöntää ja maksaa Kansaneläkelaitos.

Kansliapäällikkö

Veli-Mikko Niemi

Sosiaalineuvos

Marjo Malja

Jakelu Hyvinvointialueet

Tiedoksi Oikeusministeriö
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

VN/35887/2025-STM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: